

องค์ประกอบสำหรับการออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย

สกลชนก เพื่อนพงษ์

นักวิจัยอิสระ

Email: sakolchanok@gmail.com

Received: August 17, 2021

Revised: November 30, 2021

Accepted: December 20, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านการออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ตั้งแต่ยุคเริ่มต้น ในปี พ.ศ. 2466 จนถึง พ.ศ. 2533 ก่อนที่กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์จะเปลี่ยนไปใช้คอมพิวเตอร์แทนการวาดด้วยมือ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ 5 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยที่อยู่ในช่วงดังกล่าว จำนวน 100 ชิ้น ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบหลักของการออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ประกอบด้วย 1) ภาพประกอบ 2) ชื่อเรื่องและข้อความ 3) โทนสี 4) กราฟิกและลวดลายประดับ

แนวทางการออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย แบ่งตามเทคโนโลยีในแต่ละช่วงเวลาได้ 3 แนวทาง ดังนี้ 1) ยุคแรก ใช้เทคนิคภาพถ่ายตัดต่อ นิยมใช้แม่สีปฐมภูมิ 2) ยุคที่ 2 ใช้ภาพถ่าย และตัวอักษรแบบประดิษฐ์ 3) ยุคที่ 3 ใช้ภาพถ่ายตกแต่งและตัวอักษรจากโปรแกรมสำเร็จรูป

รูปแบบการจัดองค์ประกอบภาพของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ตั้งแต่ยุคแรกจนยุคที่ 3 สรุปได้ดังนี้ 1) จัดให้เป็นรูปทรงสามเหลี่ยม 2) จัดให้มีจุดนำสายตาแบบเฉียง 3) จัดให้องค์ประกอบต่าง ๆ เกาะกลุ่มกัน 4) จัดให้มีลักษณะเป็นสามมิติ 5) จัดภาพให้ดูเหนือความจริง 6) จัดให้มีอัตลักษณ์ของท้องถิ่นไทย 7) จัดให้มีรูปทรงเรขาคณิต 8) ใช้ตัวอักษรเป็นจุดเด่นของงาน 9) ใช้กรอบประดับตกแต่ง และ 10) แบ่งภาพเป็นส่วน ๆ

นอกจากนี้ การออกแบบตัวอักษรสำหรับชื่อเรื่อง มีแนวคิด ดังนี้ 1) ออกแบบตัวอักษรให้มีลักษณะดูเป็นภาพ 2) ออกแบบภาพประกอบให้เป็นตัวอักษร 3) ออกแบบภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของตัวอักษร และ 4) ออกแบบข้อความให้ดูเป็นภาพ

คำสำคัญ : องค์ประกอบด้านการออกแบบ สื่อสิ่งพิมพ์ โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย

Graphic Design Elements of Thai Film Poster

Sakolchanok Puenpong

Independent researcher

Email: sakolchanok@gmail.com

Received: August 17, 2021

Revised: November 30, 2021

Accepted: December 20, 2021

Abstract

The purpose of this research is to study Graphic Design Elements of Thai Film Poster between the beginning era in A.D. 1923 to the turning point of hand painting era in A.D. 1980, Computer Graphic has been replacing afterward. The qualitative research method applied using by interviewing 5 graphic designers. 100 samples of Thai Film Poster have been investigated. The results reveal that Graphic Design Elements of Thai Film Poster consists of 1) Illustration 2) Title and Message 3) Color scheme 4) Graphic and Motifs.

The design directions of Thai Film Poster were grouping in 3 groups according to its technology as followed 1) First era, the Photomontage technique with primary colors had to be applied. 2) Second era, draw and paint technique together with the usage of three-dimensional typography. 3) Third era, a photo-retouch technique and computer-generated fonts have played a greater role.

The popular patterns of Thai Film Poster as followed 1) Triangle Shape Pattern 2) Diagonal leading line Pattern 3) Crowded Pattern 4) Three Dimension pattern to show the distance 5) Fantasy or Surrealism Pattern 6) Thai Local Identity Pattern 7) Geometric Form Pattern 8) Text as a Hero Pattern 9) Frame and Border decoration and 10) Fragmented Pattern.

Moreover, the title design techniques widely applied are listed as followed 1) Make the letter as an image 2) Adapt the image as a letter 3) Adapt the image as a part of the letter and 4) Adjust the word to be an image.

Keywords : Graphic Design Elements, Publication Design, Thai Film Poster

บทนำ

การชมภาพยนตร์เป็นกิจกรรมบันเทิงที่คนไทยนิยมเป็นอันดับต้น ๆ ในประเทศไทย ไม่ว่าคุณจะอยู่ในช่วงวัยใด มีภาพยนตร์ให้รับชมหลากหลายประเภท เช่น หนังรัก หนังชีวิตวัยรุ่น หนังปัญหาครอบครัว หนังเศร้า หนังสงคราม หนังผีหลอกหลอน หนังตลกเฮฮาและการ์ตูน อีกทั้ง คนไทยชมภาพยนตร์จากหลาย ๆ ประเทศ เช่น หนังจีน ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย หนังสือลูก หรือหนังนอกกระแสที่นักวิจารณ์ภาพยนตร์ เรียกว่า หนังอินดี้ (Independent Film) แต่ที่แน่ ๆ หนังไทยเป็นตัวเลือกแรกอยู่แล้ว ด้วยอัตลักษณ์เฉพาะตัวของหนังไทยที่มีครบทุกรสอยู่ในเรื่องเดียว ทำให้ถูกจริตและต้องรสนิยมของคนไทย จึงพอจะอนุมานได้ว่าความสุขจากการได้รับชมภาพยนตร์ คือ สนุกหรือภาพแบบไทย ๆ ที่ได้ดื่มด่ำกับภาพเคลื่อนไหว (Motion Picture) หรือภาพจำอันแสนจะประทับใจ (Visual Impression)

เริ่มมีการผลิตภาพยนตร์ไทยเป็นครั้งแรก โดยทีมผู้สร้างชาวต่างชาติ ในปี พ.ศ. 2466 จากนั้นไม่นาน บริษัทสร้างภาพยนตร์ของคนไทยก็ถือกำเนิดขึ้นพร้อม ๆ กับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการดูภาพยนตร์ เช่น โรงภาพยนตร์ การโฆษณาภาพยนตร์ในรายการวิทยุ ในหนังสือพิมพ์ ใบปลิว (Leaflet) และโปสเตอร์ภาพยนตร์ (Poster) ภาพยนตร์ในช่วงแรก ๆ มักจะเป็นภาพยนตร์เจียบ ส่วนน้อยที่จะมีการพากย์เสียงประกอบ (Thai film poster, 2020) หากต้องการเพิ่มอรรถรสในการรับชมจะต้องดูโปสเตอร์ที่หน้าโรงภาพยนตร์ก่อนเข้าชม เพื่อให้รับรู้เรื่องย่อของภาพยนตร์ได้ดีขึ้น รู้ข้อมูลรอบฉาย สถานที่และช่วงเวลา ด้วยความเชี่ยวชาญของนักออกแบบ

โปสเตอร์ภาพยนตร์ในยุคนั้น ทำให้ได้ภาพสวย ๆ ตัวอักษรชื่อเรื่องที่โดดเด่นและสีสันที่น่าตื่นตาตื่นใจ ช่วยสร้างแรงดึงดูดใจให้ผู้ชมเป็นอย่างมาก โปสเตอร์ภาพยนตร์จึงเป็นที่นิยมให้ถือปฏิบัติต่อมา

การออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ใช้หลักการเดียวกันกับการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน ดังนี้

1. ภาพประกอบ (Picture) ใช้เพื่อสื่อสารเนื้อหาสาระ แนวคิดและจินตนาการ ที่ต้องการนำเสนอด้วยภาพ ภาพประกอบจะถูกสร้างด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การวาดและระบายสี การถ่ายภาพและตกแต่งภาพด้วยกระบวนการทางห้องแล็บ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. ตัวอักษร (Typography) ใช้เพื่อสื่อสารเนื้อหาสาระ แนวคิดและรายละเอียดต่าง ๆ ที่ต้องการนำเสนอด้วยตัวอักษรหรือข้อความ ตัวอักษรจะถูกสร้างด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การเขียน การประดิษฐ์ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3. กลุ่มสี (Color Scheme) ใช้เพื่อสื่อสารอารมณ์ความรู้สึก ใช้แทนคำพูด ใช้เป็นสัญลักษณ์ สีเป็นองค์ประกอบของทุกสิ่ง ไม่ว่าจะเป็นภาพประกอบ ตัวอักษร กราฟิกหรือลวดลายประดับ

4. กราฟิกและลวดลายประดับ (Graphic and Motif) เป็นองค์ประกอบเสริมที่ใช้สื่อสารอารมณ์ความรู้สึกได้ ใช้แทนคำพูด ใช้เป็นสัญลักษณ์ได้เช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านการออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่ออกแบบตั้งแต่ยุคเริ่มต้น ในปี พ.ศ. 2466 ต่อด้วย ยุคที่ 2 ไปจนถึงสิ้นสุดของยุคที่ 3 ในปี พ.ศ. 2533 (Thai film poster, 2021) ก่อนที่กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์จะเปลี่ยนไปใช้คอมพิวเตอร์แทนการวาดด้วยมือ

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ (Interview) ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์และนักออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย จำนวน 5 คน กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ คือ โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ตั้งแต่ยุคเริ่มต้น ในปี พ.ศ. 2466 จนถึง พ.ศ. 2533 จำนวน 100 ชิ้น สถานที่เก็บข้อมูล ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ไทย (Thai film poster, 2021) แหล่งจำหน่ายโปสเตอร์ภาพยนตร์เก่า และเว็บไซต์นักสะสมโปสเตอร์ภาพยนตร์เก่า

ผลการวิจัย

องค์ประกอบที่สำคัญของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย (Syntax of Poster) ได้แก่ ชื่อเรื่อง (title) ภาพเนื้อเรื่อง (scenes from the movie) ทีมผู้สร้าง (credit block) ชื่อและภาพของนักแสดง (movie stars name and photographs) เพลงประกอบ (song lyrics) รูปแบบของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย มีความสัมพันธ์โดยตรงกับบริบททางสังคมไทยและวัฒนธรรมท้องถิ่น สัมพันธ์กับแนวทางศิลปะตะวันตกในยุคนั้น เช่น แนวคิดแบบนวลศิลป์ (Art Nouveau) และแนวคิดแบบอสังการศิลป์ (Art

Deco) ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้นักออกแบบชาวไทย สร้างสไตล์เฉพาะตัวให้กับโปสเตอร์ภาพยนตร์แบบไทย ๆ รวมทั้ง เทคโนโลยีด้านการพิมพ์ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่คอยขับเคลื่อนพัฒนาการของสื่อโฆษณาภาพยนตร์ไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชมในยุคนั้น (Wongtanasuporn, 2019)

จากการวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะตัวของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเปลี่ยนไปตามเทคนิคที่ใช้ ในการสร้างภาพประกอบ พบว่า โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย แบ่งออกได้ 3 รูปแบบ คือ ยุคแรก ใช้เทคนิคตัดต่อและลงสีภาพถ่ายขาวดำ ยุคที่ 2 ใช้ทักษะในการวาดภาพ และยุคที่ 3 ใช้ภาพถ่ายที่ผ่านการตกแต่งด้วยคอมพิวเตอร์ (Puenpong, 2013) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย โดยจำแนกตามลักษณะเฉพาะตัวที่เปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลา

ยุคที่	ช่วงเวลา พ.ศ.	ลักษณะเฉพาะตัว	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
1	2466 - 2503	เทคนิคตัดต่อ ภาพถ่าย	20
2	2504 - 2523	ภาพวาด	56
3	2524 - 2533	ตกแต่งภาพด้วย คอมพิวเตอร์	24

พัฒนาการของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยตามช่วงเวลา (Timeline) ในประเทศไทย แสดงความแตกต่างด้วยเทคนิคการออกแบบภาพเนื้อเรื่อง (scenes from the movie) ได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. พ.ศ. 2466 - 2503 นิยมใช้เทคนิคตัดต่อภาพถ่ายและตกแต่งสี (Photomontage) ด้วยข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีการพิมพ์ ทำให้ต้องออกแบบให้สอดคล้องกับกระบวนการผลิตที่ใช้อยู่ในขณะนั้น คือ การพิมพ์พื้นนูน (Letterpress Printing) พิมพ์ด้วยแม่สีปฐมภูมิ (Primary Color) ทำให้ดูไม่เป็นธรรมชาติ (Thai film poster, 2020) ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่ใช้เทคนิคตัดต่อภาพถ่ายและตกแต่งสี

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

2. พ.ศ. 2504 - 2523 นักออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยที่มีพื้นฐานด้านศิลปะตะวันตก (Western Art) หรือศิลปะสมัยใหม่ (Modernism Art) เริ่มใช้ทักษะในการภาพวาด (Draw and Painting) ร่วมกับการออกแบบตัวอักษรที่เป็นชื่อเรื่องให้มีลักษณะ 3 มิติ (3 Dimensional Typography) ใช้ลวดลายประดิษฐ์ (Motif) เพื่อประดับตกแต่งกรอบภาพ (Frame / Border) รวมถึงการจัดองค์ประกอบภาพ (Layout / Composition)

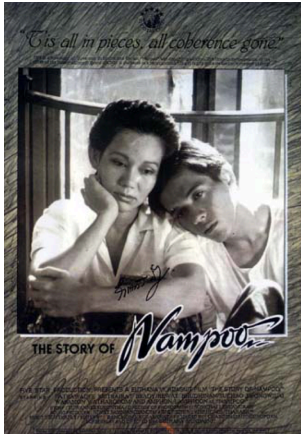
แบบพลวัต (Dynamic) เพื่อสร้างจุดสนใจให้กับนักแสดงนำหรือเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง ให้ดูโดดเด่นกว่าภาพอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากในงานชิ้นเดียวกัน ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่ใช้เทคนิคภาพวาด

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

3. พ.ศ. 2524 - 2533 เทคโนโลยีการพิมพ์ระบบสีออฟเซต (Offset Printing) มีความก้าวหน้าอย่างมาก สามารถพิมพ์ภาพให้เหมือนกับภาพถ่ายได้ มีความคมชัดสูง ทำให้นักออกแบบใช้วิธีนี้มากขึ้นเรื่อย ๆ หลังจากนั้นไม่นาน เมื่อเทคโนโลยีภาพถ่ายตกแต่ง (Photo Retouch) เข้ามาช่วยให้สามารถสร้างสรรค์ภาพประกอบ (Illustration) ได้ตามจินตนาการอย่างไม่มีขอบเขต ทำให้นักออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยเลิกใช้วิธีวาดภาพไปในที่สุด ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่ใช้เทคนิคภาพที่ตกแต่งด้วยคอมพิวเตอร์

ที่มา: <https://pantip.com/topic/33064779>

การออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ในช่วง พ.ศ. 2500 - 2530 เคยเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ อย่างงดงาม นักออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่มีชื่อเสียงในยุคนั้น ส่วนมากมีทักษะด้านจิตรกรรม (Fine Art) และประยุกต์ศิลป์ (Applied Art) เป็นการพบกันของสุนทรียภาพและการสื่อสารด้วยภาพ (Aesthetic and Visual Communication) อาชีพ นักออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยในช่วงเวลานั้น สามารถสร้างชื่อเสียงและรายได้อย่างมาก ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 นักออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยที่มีชื่อเสียง

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

เมื่อการชมภาพยนตร์เป็นความบันเทิงอย่างมี สุนทรียะของคนไทย จึงสามารถกล่าวได้ว่า โปสเตอร์ ภาพยนตร์ไทยในยุคภาพวาดเป็นแนวคิด (Mindset) การสื่อสารด้วยภาพแบบไทยแท้ ซึ่งแตกต่างจากวิธี คิดแบบตะวันตก (Chanthed, 2019) ที่เน้นเฉพาะ ภาพดารานักแสดงนำไม่กี่คนเท่านั้น นิยมให้มีพื้นที่ว่าง (Space) มากกว่าที่จะมีภาพอื่นที่ไม่สำคัญเข้ามา เกี่ยวข้อง

รูปแบบการจัดองค์ประกอบภาพ (Layout / Composition) ที่นิยมใช้เพื่อแสดงความเป็นไทยใน โปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย มีดังนี้

1. จัดองค์ประกอบภาพโดยรวม ให้เป็นรูปทรง สามเหลี่ยม (Triangle shape) ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่จัด องค์ประกอบภาพโดยรวมให้เป็นรูปทรงสามเหลี่ยม

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

2. จัดให้มีจุดนำสายตาแบบเฉียง (Dynamic gaze) ดังรูปที่ 6

รูปที่ 6 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่จัดให้มีจุดนำสายตาแบบเส้นเฉียง

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

3. จัดองค์ประกอบภาพ ให้เกาะกลุ่มกัน (Crowd)
ดังรูปที่ 7

รูปที่ 7 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่จัดองค์ประกอบภาพ ให้เกาะกลุ่มกัน

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

4. มีลักษณะสามมิติ วัตถุในภาพแสดงระยะใกล้ไกล (3 Dimension / Distance) ดังรูปที่ 8

รูปที่ 8 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่มีลักษณะสามมิติ

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

5. ภาพแบบแฟนตาซี เหนือจริงสนุกสนานแบบแฟนตาซี (Fantasy / Surrealism) ดังรูปที่ 9

รูปที่ 9 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่มีลักษณะภาพสนุกสนานแบบแฟนตาซี

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

6. มีอัตลักษณ์ของท้องถิ่น แบบไทย ๆ (Local / Thai) ดังรูปที่ 10

รูปที่ 10 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่มีอัตลักษณ์แบบท้องถิ่นไทย

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

8. ตัวอักษรเป็นจุดเด่นของงาน (Text as a hero) ดังรูปที่ 12

รูปที่ 12 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่มีตัวอักษรเป็นจุดเด่น

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

7. จัดองค์ประกอบภาพ ให้มีรูปทรงเรขาคณิต (Geometric form) ดังรูปที่ 11

รูปที่ 11 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่มีรูปทรงเรขาคณิต

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

9. มีกรอบประดับตกแต่งชิ้นงาน (Frame / Border) ดังรูปที่ 13

รูปที่ 13 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่มีกรอบประดับตกแต่ง

ที่มา: <http://www.fivestarpromotion.co.th/>

10. แบ่งภาพเป็นส่วน ๆ (Fragment) ดังรูปที่ 14

รูปที่ 14 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่แบ่งภาพเป็นส่วน ๆ

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

การออกแบบตัวอักษร (Typographic Design) ก็เป็นจุดขายที่ดึงดูดสายตาเป็นอย่างมาก โปสเตอร์หนังไทยมักจะตั้งชื่อเรื่อง (Title) ด้วยภาษาง่าย ๆ เป็นคำหรือประโยคสั้น ๆ กระชับ มีความหมายชัดเจน แสดงอารมณ์ความรู้สึกของเนื้อเรื่องอย่างโจ่งแจ้ง ไม่ซับซ้อน ไม่ต้องแปลหรือตีความ รูปแบบตัวอักษรที่นิยมใช้กับโปสเตอร์หนังไทย มีดังนี้

1. ออกแบบตัวอักษรให้ดูเป็นภาพ (Letter as an image) ดังรูปที่ 15

รูปที่ 15 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่ออกแบบตัวอักษรชื่อเรื่องให้ดูเป็นภาพ

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

2. การดัดแปลงภาพให้เป็นตัวอักษร (Image as a letter) ดังรูปที่ 16

รูปที่ 16 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยที่ออกแบบตัวอักษรชื่อเรื่องด้วยการดัดแปลงภาพให้เป็นตัวอักษร

ที่มา: <https://thaibunterneg.fandom.com/th/wiki/>

3. การใช้ภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของตัวอักษร (Image as a part of letter) ดังรูปที่ 17

รูปที่ 17 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่ออกแบบตัวอักษรชื่อเรื่องด้วยการใช้ภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของตัวอักษร

ที่มา: <https://thaibuntermg.fandom.com/th/wiki/>

4. ออกแบบข้อความให้ดูเป็นภาพ (Word as an image) ดังรูปที่ 18

รูปที่ 18 ตัวอย่างโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย ที่ออกแบบตัวอักษรชื่อเรื่องให้ดูเป็นภาพ

ที่มา: <https://www.fivestarproduction.co.th>

สรุปและอภิปรายผล

พัฒนาการอันยาวนานกว่า 70 ปีของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย เดินคู่ขนานไปกับเทคนิคการสร้างสรรค์สื่อสิ่งพิมพ์และการออกแบบกราฟิก ที่มีต้นทางมาจากประเทศทางตะวันตกในยุโรป องค์ประกอบหลักของการออกแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยจึงสอดคล้องกับกระบวนการออกแบบอันเป็นสากล ซึ่งประกอบด้วย ภาพที่ใช้เล่าเนื้อเรื่อง ที่สอดคล้องไปกับตัวอักษรประดิษฐ์ที่เป็นชื่อเรื่องและข้อความบรรยาย ภายใต้โทนสีที่สดใส

ดึงดูดความสนใจ และที่นิยมใช้ในยุคหลัง ๆ คือ กราฟิกและลวดลายประดับ

รูปแบบของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย มีลักษณะแตกต่างกันไปตามเทคโนโลยีในแต่ละช่วงเวลา เริ่มจากยุคแรก ใช้เทคนิคภาพถ่ายตัดต่อ นิยมใช้แม่สีปฐมภูมิ ยุคต่อมา ใช้ภาพวาด และตัวอักษรแบบประดิษฐ์ ส่วนยุคปัจจุบัน ใช้ภาพถ่ายตกแต่งและตัวอักษรจากโปรแกรมสำเร็จรูป

ตลอด 70 ปีของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทย มีรูปแบบการจัดองค์ประกอบภาพของโปสเตอร์ภาพยนตร์ไทยหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ 1) จัดให้เป็นรูปทรงสามเหลี่ยม 2) จัดให้มีจุดนำสายตาแบบเฉียง 3) จัดให้องค์ประกอบต่าง ๆ เกาะกลุ่มกัน 4) จัดให้มีลักษณะเป็นสามมิติ 5) จัดภาพให้ดูเหนือความจริง 6) จัดให้มีอัตลักษณ์ของท้องถิ่นไทย 7) จัดให้มีรูปทรงเรขาคณิต 8) ใช้ตัวอักษรเป็นจุดเด่นของงาน 9) ใช้กรอบประดับตกแต่ง และ 10) แบ่งภาพเป็นส่วน ๆ

นอกจากนี้ การออกแบบตัวอักษรสำหรับชื่อเรื่อง มีแนวคิด ดังนี้ 1) ออกแบบตัวอักษรให้มีลักษณะดูเป็นภาพ 2) ออกแบบภาพประกอบให้เป็นตัวอักษร 3) ออกแบบภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของตัวอักษร และ 4) ออกแบบข้อความให้ดูเป็นภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Shahid (2021) ที่ได้ศึกษาวิจัยไว้

References

Chanthed, P. (2019). *An analysis of textual and visual signification in Thai and American super natural power movie posters*. Bangkok: Rangsit University.

- Puenpong, S. (2013). *The art of making Thai movie poster: 1972-1992 changing from traditional to international style*. Bangkok: Silpakorn University.
- Shahid, M. (2021). *Title design in Bollywood movie posters: design features, trends, and the role of technology*. USA: The International Journal of Visual Design 14 (4): 15-33. doi: 10.18848/2325-1581/CGP/v14i04/15-33.
- Thai film poster. (2020). Available on: <https://palungjit.org/threads/> Retrieved December, 2020.
- Thai film poster. (2020). Available on: <https://pantip.com/topic/33064779> Retrieved December, 2020.
- Thai film poster. (2020). Available on: <https://thaibunternng.fandom.com/th/wiki/> Retrieved December, 2020.
- Thai film poster. (2021). Available on: <http://www.fivestarproduction.co.th/> Retrieved January, 2021.
- Thai film poster. (2021). Available on: <https://www.fivestarproduction.co.th/> Retrieved February, 2021.
- Thai film poster. (2021). Available on: <https://www.thaifilmreviews.com/review/> Retrieved January, 2021.
- Wongtanaporn, P. (2019). *Design a folding traffic cone from dumped advertising vinyl banners*. International Academic Multidisciplinary Research Conference in Switzerland 2019. p15-21